

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lvdovici Venegas ... Mariale beatissimae virginis variis
conceptibus moralibus illustratum**

Venegas, Luis

Friburgi Brisgoiae, 1624

Illustrissimo et excellentissimo principi domino Dno. Carolo Alexandro duci
a croy, [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-160454](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160454)

ILLVSTRISSIMO ET EXCEL-
lentissimo Principi Domino Dno.

CAROLO ALEX-
ANDRO DVCI A CROY,
MARCHIONI HAVRAEO,
DEI GRATIA SACRI AC ROMANI
Imperij Principi, Fistingæ Hæroy libero, Comiti

Fontenoy, Vicecomiti Hanachæo, Dommartinij Baroni,
Domino Bayonæ, Hiocourtij, Ogiouillæ &c. Aurei Velleris
Equiti, Serenissimæ Majestatis Catholicæ à
consiliis militiæ. &c.

Xorsus hanc de Deipara subtilem planè que diffi-
lem materiam, Princeps Illustrissime, cum tam fra-
ctas & debilitatas assiduis studiorum laboribus in-
genij mei vires, quàm obiecti, in quo illustrando
mihi studendum erat, considerarem maiestatem
ac excellentiam, hæere mox & subsistere pauli-
per inter ipsa initia capi. Nec mirandum hominem mortalem in
tantæ virginis contemplatione & intuitu stupore quodam circum-
fundi ac attonitum hæsitare; cum id ipsum supremis cælorum spi-
ritibus contigisse sacrarum testentur monumenta litterarum. Nam
Exodi. 21. duo illi Cherubim ex auro puriss. confecti, conspicien-
tes propitiatorium, & attentè illud contemplantes, præ tanti operis
admiratione expandentes alas & operientes oraculum, hærebant;
vt eloquentissimus Græcus Andreas Cretensis in oratione de As-
(:) 2 sumpti-

EPISTOLA

sumptione Deiparæ explanat; Mariam enim sacratissimam com-
 mune totius vniuersi propitiatorium appellat: Quia in ea miseri-
 cordia Dei & remissio peccatorum, sicut in antiquo illo propitia-
 torio, tanquam in arca quadam deposita sunt. Si ergo in considera-
 tione huius virginis subsistunt ac hærent Cherubim, quis ego
 sum, vt augustissimorum elogiorum Deiparæ dignas aureolas
 contexere, aut amænos tam admirandæ fertilitatis campos irri-
 gare audeam? Verum, licet tanta sit huius virginis excellentia &
 præstantia, vt pro dignitate ab humana lingua nequeat explicari,
 ne tamen tam sublimi argumento iam impositam manum retra-
 herem, & orationis nostræ telam abrumperem, affectus & volun-
 tas impulit erga Deiparam, quæ nihil abiectum & vulgare, sed ma-
 gnum quoddam & eximium, quod in posteritatis fructû redunda-
 ret, iam pridem certè parturiebat. Quod tandem eadem virgi-
 ne sanctissima assistente & opitulante ad finem foeliciter per-
 ductum, cum iam iam in lucem emittere cogitarem, rursus a-
 lia, de Mecœnate scilicet & Patrono, cuius clypeo munitum, ne li-
 uidus obtrectatoris dens hæreticâ rabie, ad conuicia tantum arma-
 tus & calumnias, temerario ausu, & forsitan blasphemio illud con-
 scinderet, securissimè ad manus omnium possit deuenire, moueba-
 tur quæstio; quæ quidem diutiùs animum suspendisset, nisi tu
 Princeps Illustrissime, eius nodum iam pridem dissoluisses. Vide-
 bam enim magna huic mei primo ingenij partui subeunda pericu-
 la, magnis eum obijciendum hostibus; cui, nè tot tantisque infi-
 dijs circumseptus, succumberet, te magnum patronum, defenso-
 remque magnum, Princeps Illustrissime, constitui ac elegi, vt
 tuâ potentiâ, præstantiâ, fauore, clementiâq; protectum, in tutissi-
 mo quodam portu collocarem, & immortalitate quadam muni-
 tû, firmiter consignarem. Quem eni inrectiùs aut iustiùs, quàm te
 Princeps Ill. me in protectorem eligerem magnum? Magnus es, infi-
 ciaris? Carolus es, Alexander es, qui magnus esse nequis? Isti terra-
 rum olim Domini propter gestorum magnitudinem cognomen-
 to ma-

DEDICATORIA

te magni sunt appellati, Tu, qui cum Caroli & Alexandri nomi-
 ne magnam & ingentem animi fortitudinem, gestorumquè excel-
 lentiam coniungis, cur magnus renuis vocitari? Commodè sanè
 Carolus, Alexander, & vtroque titulo magnus huic meo operi
 euenit patronus: siquidē vel solo nomine exaudito huius sanctiss.
 Virginis hostes, & obtrectatores maleuoli in fugam conuertentur,
 ac profligabuntur. Norunt namq; magnitudinem animi tui, Prin-
 cept Ill. me. quā paucis ab hinc annis validam equitum turmam
 proprio neruo ducens, sine dubio sanctę Religionis Zelo, & sa-
 cratissimę virginis amore succensus, cuius tunc nomen extin-
 ctum iacebat, ad illud restaurandum, non ferrum, non ignem, non
 mortem perhorrescens, in Bohemiã profectus es; ibi quot, quan-
 tasquē strages edideris, ipsi satis indicant hostes, iamquē omnibus
 perspicuę sunt. Propter quod, & ob merita tua singularia, virtutes,
 actionesquē eximias, & spectatum in bello inuictumque generosi
 tui pectoris robur, potentissimus Hispaniarum & Indiarum Rex
 Philippus IV, magnā cum subiectarum prouinciarum congratula-
 tione & applausu, magnifico aurei velleris titulo, velut Iasonem aut
 Gedeonem aliquem, ritu & exremoniã vſitatã nuperrimè insigni-
 tum, in societatem adsciuit Illustrissimorum Equitum, in te enim
 videbat elucere clarissimis inditiis raram in civili & militari ad-
 ministracione prudentiam, in consiliis altitudinem incredibilem;
 quę sanè Magno Monarchę causam præbuit, vt te vnicum inter tot
 magnates & Principes caput excellentissimę domus Croyacę, quę
 à multis annis hoc summi honoris gradu potita erat, designãrit,
 quę domus præclarissima, cū antea hac dignitate ex titulo Du-
 catus Ariscotani frueretur, modò nouiter tibi restituta est, & titu-
 lis tui Marchionatus Hauræi annexa. Hęc sunt tuarum virtutum &
 animi generosi præmia. Hinc te etiam Serenissimus Princeps Al-
 bertus Archidux Austrię ad maximas functiones & præfecturas e-
 uexit, ac splendidissimè condecorauit. Quid de serenissima Isa-
 bella totius Belgię Principissã proferam? Cū te tanquam vnum
(;) 3
ex pri-

EPISTOLA

ex primariis & sui palatii præcipuis Principibus lætis supercilijs
& hilari fronte conspiciat. Vnū planè in te admiror, Princeps Illmo
quòd neque tui generis & nobilissimæ profapiz splendor fulgen-
tissimus, neque tua præclara facinora & supremæ dignitates, qui-
bus clarissimè fulges, neque deliciæ vllæ animi tui magnitudinem
virtute firmatam potuerint vnquam à recta viuendi ratione retra-
here, aut à sanctorū cultu auertere & reuocare. Quod quidē effica-
citer meum commouit animum, vt tibi hoc opus dedicarem, & tui
iuris facerem ab inscriptionis nota: Tua nempe religio & pietas,
quâ Diuos, Diuorumquè Reginam sincerissimè amplecteris, de-
fendis, patronam & aduocatam agnoscis. Quæ, vtinam præstet ti-
bi, vt prorogatione multorum annorum, defensorem ipsa te suum,
& cultorem acerrimum; ego verò te Principem habeam beneuo-
lum & clementem, cuius seruitio & obsequijs me totum deuouco.
Princeps Illustrissime in æternum viue, & vale. Friburgi Brisgoia,
Quinto Calendæ Iulij, ANNO MDC XXIV.

Excell.^a T.

Deuotissimus.

FR. LUDOVICVS VENEGAS.
SS. Theologia Magister. & Re-
gens ac Professor Primarius.

STVDI-